

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HUSEBYMADEN I ALVESTA KOMMUN

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. DATA

Naturreservatet omfattar totalt ca 130 ha, ungefär fördelade enligt följande:

Sötvattenstrandäng, betad mad ¹⁾	ca	56	ha
Slätteräng, madslätter	ca	11	ha
Öppen hagmark	ca	10	ha
Ekhagmark	ca	2	ha
Blandlövhage (inkl so 7)	ca	6	ha
Fri utveckling	ca	2,5	ha
Åker	ca	17,5	ha
<u>Väg, p-plats, fågeltorn m m</u>	<u>ca</u>	<u>1</u>	<u>ha</u>
Summa landareal	ca	106	ha
<u>Vatten²⁾</u>	<u>ca</u>	<u>24</u>	<u>ha</u>
Total areal	ca	130	ha

1) Området mellan hög-och lågvattengränserna

2) Area vid lågvatten. Vid högvatten ca 85 ha.

2. SYFTE

Syftet med naturvårdsförvaltningen av området skall vara att fullfölja iordningställandet av Husebymaden till en ekologiskt fungerande helt öppen våtmark med för häckande och rastande fåglar lämpliga vattenstånd inom ramen för fastställd vattendom. Omgivande strandängar och övriga betesmarker skall vara välhävda och med tiden hysa en flora som är representativ för marker med sådan skötsel. De grunda vattnen skall producera lämplig föda för fåglar knutna till dessa biotoper. Vattenhus-hållningen skall samtidigt gynna en naturlig reduktion av kvävehalterna i vattnet som passerar genom maden. Naturvärden knutna till gamla och stora ekar skall gynnas i de områden där de förekommer idag. Området

Kontakt i detta ärende:

skall vara lättillgängligt och attraktivt för besökare utan att fågellivet störs påtagligt.

Husebymadens koppling till Huseby Bruk och övriga delar av Åsnenområdet skall beaktas.

3. OMRÅDETS NATUR

Husebymaden var ursprungligen öppna högproduktiva översvämningssmarker intill Åsnen och Husebyån (Mörrumsån). Maden tillfördes näring genom de årliga översvämningarna i ån och från vatten som rann till från angränsande marker. Efter utbyggnaden av Husebyfallen, invallningen av maden och under tiden maden brukades som åker var detta ett biologiskt artfattigt område.

Sedan åkerbruket upphört på maden etablerade sig starrvegetation och igenväxning med träd och buskar ägde rum. De arbeten som genomförts har bestått i att restaurera den gamla vallen mot ån och på vissa ställen bygga helt ny. Detta för att kunna hålla ett grunt vatten på maden med tillräcklig varaktighet under sommaren. Därigenom förhindras igenväxning med träd och buskar samtidigt som bra förhållanden skapas för många fågelarter. I norra delen av reservatet har anordningar gjorts för att leda in dräneringsvattnet från ca 360 ha jordbruksmark till maden. Dessutom leds en del vatten från ån till maden via en ledning från Husebydammen. Ett utlopp med regleringsanordning har ställts iordning i den sydöstligaste delen av maden.

Risrensning och bränning av maden har ägt rum. Så stora delar som var tekniskt möjligt, främst i madens västra och södra del, frästes med en från Hornborgasjön inlånad maskin hösten 1996.

Träd och högre buskar är sittplatser för kråkfåglar som erfarenhetsmässigt är ett stort hot mot markhäckande fåglar i denna typ av områden. Vid iordningställandet har därför målet varit att ta bort alla buskar och träd utom på några platser där skälen emot avverkning varit särskilt starka.

Stängseluppsättning har genomförts och från och med 1997 betar nötkreatur maden ända ut till ett gammalt dike, som under odlingssepoken användes för torrläggningen. Även omgivande marker betas utom de delar som är åker. Skogen på moränkullen i sydväst avses senare ingå i betesmarken som en lövhagmark.

På moränkullar i norra och västra delen av området finns ekhagmarker med grova träd. Huseby eklund, i områdets nordvästra del, som varit fridlyst sedan 1960, har på g a svag hävd bitvis haft lundkaraktär. I sydöstra delen av denna moränkulle har förr också funnits en liten åker.

I reservatets sydvästra del finns en kulle med lövblandskog och en numera bortröjd mycket ung granplantering med stort lövinslag. Högst upp på denna kulle har Skatelövs Norregård legat. En stenmur inhägnar detta område. Även i reservatets syöstra del finns en låg, storblockig moränkulle, där tidigare legat ett torp. Därefter hade kullen vuxit igen med blandlövskog.

Ute på maden sticker en liten men ganska hög och mycket markant fastmarksholme upp. Den var, när restaureringen påbörjades, bevuxen med en blandskog av både gran och lövträd. Nu är den helt kal.

Söder om utloppet ur maden finns ett område utefter ån som i mycket liknar maden som den såg ut före restaureringen. Detta område utnyttjades som våtmarker ända in på 1950-talet. Det har ett mycket strategiskt läge i inflygningsriktningen från Åsnen i söder till maden.

I området finns ännu kraftledningar, som på sikt bör flyttas eller kabelläggas.

4. KULTURHISTORISKA FÖRHÅLLANDEN OCH TIDIGARE MARKANVÄNDNING

Husebymaden var ända fram till senare delen av 1800-talet en naturlig mad i anslutning till åns utlopp i Åsnen. Sänkningen av Åsnen på 1830-talet med 0,6 meter var dock sannolikt en förutsättning för att man skulle kunna göra invallningen av maden på 1870-talet. Vattnet leddes då via dikessystem i maden till en punkt i dess norra del varifrån vattnet pumpades ut till ån med hjälp av en arkimedesskruv. Denna drevs med vattenkraft från Husebyfallen. Kraften överfördes till skruven via ett sinnrikt linspel.

Husebymaden odlades efter invallningen fram till 1930-talet då markerna hade sjunkit och vallarna börjat fungera allt sämre. Under en tid därefter utnyttjades maden som betesmark.

En restaurering av invallningen planerades omkring 1960. Då rensades även vallarna från vegetation. Projektet blev dock aldrig genomfört. Maden och vallarna lämnades i stället åt sitt öde och började växa igen med videbuskar, al, björk m m.

Västra delarna av området och längst i söder har markerna varit högre och torrare och på sedimentjordarna där har sedan lång tid tillbaka bedrivits åkerbruk.

På kullen vid parkeringen i områdets sydvästra del har Skatelövs Norregård legat. Tomten är inhägnad med en stenmur som finns kvar, övriga delar är numera skogklädda. Troligen har de blockiga moränkullarna i

reservatet varit mer eller mindre trädklädda betesmarker under lång tid. Enligt gamla kartor har i södra kanten av kullen i norr funnits en liten åker mellan den blötare maden i söder och Huseby eklund.

För transporter av gjutgods från Huseby bruk anlades på 1600-talet en väg som passerar fågeltornet i sydväst och sedan leder vidare på rullstensåsen söderut mot Hunna. Denna väg kallas Holländarevägen efter de holländska bröderna de Rees som då arrenderade bruket.

5. TILLGÄNGLIGHET

Området är tillgängligt dels från Huseby bruk i norr via broar och stig till ekdungen och dels från söder där en ny väg och parkeringsplats anlagts, varifrån stigar, varav en är handikappvänlig, leder till fågeltornet. Från den allmänna vägen från Huseby mot Grimslöv har man god utblick över området.

6. SLITAGE OCH STÖRNINGSKÄNSLIGHET

Fågellivet är störningskänsligt särskilt under häckningstiden. För att kunna erbjuda besökarna möjligheter att från fågeltornet i söder och ekdungen i norr studera ett rikt fågelliv på maden och strandängarna gäller därför tillträdesförbud under tiden den 1 april till och med den 30 juni samt under tiden den 15 september till och med den 31 oktober för övriga delar av området.

7. UTREDNINGAR ,INVENTERINGAR M M

Området är beskrivet i Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Kronobergs Natur 1989, som område 80b i Alvesta kommun och i länets Våtmarksinventering 1987, som objekt 04E8F01. Fågellivet i Åsnenområdet har inventerats under lång tid och resultaten har löpande publicerats i bl a Milvus, organ för Kronobergs Ornitologiska Förening och i "Häckfågelfaunan i sjön Åsnen 1976" (Nilsson S G, Länsstyrelsen, 1980).

Inför restaureringen och ansökan till vattendomstolen gjordes en geoteknisk utredning och markundersökning 1994. Ansökan om tillstånd enligt vattenlagen upprättad av Länsstyrelsen den 28 november 1995, kompletterad den 18 mars 1996 samt Växjö Tingsrätts, Vattendomstolen dom den 5 augusti 1996, VA 58/95, innehåller beskrivningar av restaureringsprojektet och de hydrologiska och tekniska förhållandena i området.

Rullstensåsen är omnämnd i inventeringen "Grus, morän och berg i Kronobergs län", Länsstyrelsen 1994.

Skogsvårdsstyrelsen har under 1997 utfört inventering av nyckelbiotoper i området.

En svampinventering utfördes hösten 1997 av Annchristin Nyström i ekdungen i norr och lövträsdungen sydöst.

B DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1. GENERELLA RIKTLINJER OCH ÅTGÄRDER

I detta avsnitt angivna generella riktlinjer skall gälla vid skötseln av naturreservatet. Därutöver gäller för varje skötselområde vad som anges i avsnitt 2 nedan.

Reglering av vattenstånd m m

För regleringen av vattenståndet i maden m m gäller Vattendomstolens dom den 5 augusti 1996, VA 58/95. Regleringen skall enligt domen ske i huvudsaklig överensstämmelse med den plan som återfinns i diagrammet, bilaga 2b till detta beslut. Om det är nödvändigt för t ex ytterligare markbearbetning, fiskbekämpning e d får maden tömmas på vatten två gånger under en rullande tioårsperiod.

Hävd av åker

Brukas som åker eller betesmark. Spridning av gödsel och bekämpningsmedel får därvid ej ske direkt i vattnet eller på de angränsande naturbetesmarkerna.

Hävd av slättermark

Årlig slätter. Höet skall bärgas. Användning av gödsel, kalkningsmedel eller kemiska bekämpningsmedel får ej förekomma. Efterbetas.

Hävd av betesmark

Betas. Användning av gödsel kalkningsmedel eller kemiska bekämpningsmedel får ej förekomma. Betestrycket skall vara sådant att

- grässvålen är väl avbetad inom hela området, ner till 5-7 cm i de torra och friska delarna och 10 cm i de fuktiga. Inget fjolårsgräs står kvar och ingen förna ansamlas annat än inom mindre områden vissa år.
- vedväxter, bortsett från torniga och taggiga buskar som ratas av djuren, inte expanderar.

- rot- och stubbskott och föryngring av vedväxter hålls efter av djuren. Nya uppslag av träd och buskar som ratats av djuren röjs bort. Röjningsavfallet tas bort eller bränns.

2. BESKRIVNING AV OCH SKÖTSELBESTÄMMELSER FÖR DELOMRÅDEN

Hela naturreservatet är indelat i skötselområden, som redovisas och numreras i denna beskrivning och på skötselplanekartan, bilaga 2a.

Skötselområde 1 (17,5 ha)

Beskrivning: Åker utmed vägen Huseby-Grimslöv. Gränsar i norr till inloppskanalen till maden och i nordöst till ett öppet dike varifrån dräneringsvatten från marker väster om Grimslövsvägen leds in i inloppskanalen till maden. I öster avgränsas åkern av låga nybyggda vallar mot maden på två ställen, i övrigt mot maden d v s ungefär samma avgränsning som påverkansområdet av de högsta tillåtna vattenstånden i maden. Mot vägen i väster står ett antal grova och relativt gamla lövträd (ask, alm och ek) som åtminstone delvis är rester av en gammal allé. Tre av ekarna fridlystes 1961. En mindre och två större kraftledningar går igenom området.

Mål: Åker eller välhävdad betesmark med gamla alléträd vid nya vägen och om så befinns lämpligt med en ny allé utefter den gamla vägen mot Huseby utefter områdets nordvästra gräns.

Åtgärder: Brukas som åker eller betesmark. Hänsyn tas till de befintliga gamla alléträden utefter Grimslövsvägen. Eventuellt kan en ny allé anläggas i anslutning till den gamla vägen mot Huseby i områdets nordvästra gräns. Kraftledningarna bör när det är praktiskt möjligt flyttas och/eller grävas ner.

Skötselområde 2 (45,3 ha)

Beskrivning: Restaurerade betesmarker i norra, västra och centrala delen av maden. Området avgränsas i norr av tilloppskanalen, i öster och söder av de gamla stora diken som förr utnyttjades för torrläggningen av maden. Skötselområdet är indelat i fyra delområden, a-d, vilka beskrivs nedan.

Delområde 2a (43,1 ha)

Beskrivning: Betesmark och grunda vattenområden som före restaureringen längst i norr bestod av relativt grov men inte gammal alskog på gammal åker och i de blötare de-

larna söderut mest av högvuxen och tuvig starrdominerad vegetation med en hel del videbuskar. Sydväst om f d Huseby eklund (delområde 2b) fanns ett aspbestånd och på den lilla moränkullen mellan de två vallarna i västra kanten fanns även en del ek som dock inte hade utpräglad hagmarks karaktär. Ute i maden finns en liten markant storblockig moränkulle, som tidigare var skogbeväxt.

Nu är träden avverkade, huvuddelen vintern 1995, och buskar har röjts bort i ett par omgångar. Hela maden brändes våren 1996. Ca 50 ha utefter hela västra delen frästes ytligt med hjälp av en maskin från Hornborgasjön hösten 1996. Betesdjur släpptes på under sommaren 1997.

Mål: Välbetad helt öppen hagmark och grunda vattenområden. Grässvål med ringa tuvighet i de delar som är strandnära eller endast tidvis vattentäckta. Området skall erbjuda bra rastnings- och häckningsbiotoper med avseende på både föda och skydd för vadare, änder och doppingar samt hysa en vegetation som är representativ för välhävdade betade strandängar och grunda vatten.

Åtgärder: Bete med nötkreatur av lämplig ras och i tillräckligt antal under tillräckligt lång tid för att kunna hålla området i sin helhet välhävdad. Betespåsläpp bör ske senast första veckan i juni. När så erfordras röjning och betesputsning. Eventuellt kan åtgärder behövas för att minska eller helst eliminera förekomst av fisk.

Delområde 2b (1,5 ha)

Beskrivning: Ekhagmark belägen på en moränkulle i madens nordvästra del. Från kullen har man utblick över hela maden. Området skyddades 1959 som naturminne under benämningen Huseby eklund. Hävden har under många år varit svag. Träd- och buskskiktet tätade och betet var svagt. En ganska kraftig gallring i träd- och buskskiktet med friställande av en del grova ekar gjordes vintern 1995. Den fullföljdes med omfattande risrensning och efterputs under 1996 och 1997. Under 1997 har området området betats.

Mål: Ekhagmark med främst grova ekar och hassel. Bitvis tätare grupper av ekar och hassel, där rester av lundflora kan bevaras. I övriga delar väl sluten grässvål med en representativ flora för välbetade ekhagmarker och gynnsamma förhållanden för insekter och lavar som är knutna framför allt till gamla, grova ekar.

Området skall vara lättillgängligt för besökare via stig från Huseby.

Åtgärder: Bete med nötkreatur. Betesfållor och -tider skall anpassas så att allmänheten har tillgång till ekdungen samtidigt som kraven på hävd inte får

eftersättas. Noggrann uppföljning av trädskiktets slutenhet och vid behov borttagande av ytterligare träd och buskar. Hänsyn skall även tas till behovet av yngre ekar som på lång sikt kan svara för kontinuiteten i området. Slitaget på fältskiktet av både betesdjur och allmänheten hålls under uppsikt och vid behov vidtas åtgärder för att begränsa sådana skador.

Delområde 2c (0,4 ha)

Beskrivning: Mycket gammal åker i kanten mellan moränkullen och de blötare delarna av maden. Före den senaste restaureringen hade den växt igen med främst asp och en del björk.

Mål: Helt öppen mark med väl sluten och genom bete eller slåtter välhävdd grässvål, där de gamla åkerkonturerna framträder väl.

Åtgärder: Bete eller slåtter.

Delområde 2d (0,3 ha)

Beskrivning: Ekhagmark med ett tiotal stora ekar på en moränkulle mellan åker i väster och maden i öster.

Mål: Ekhagmark med gamla, grova, solbelysta ekar och med välhävdd grässvål. De gamla trädens värde för främst insekter och lavar prioriteras.

Åtgärder: Bete och vid behov sly- eller buskröjning.

Skötselområde 3 (6,2 ha)

Beskrivning: Området mellan inloppskanalen och ån samt den nyanlagda vallen mot ån. Utmed ån mot Huseby i norr finns en del träd på den gamla vallen, främst alar. Vid åkröken i nordöst har några stora ekar sparats. Hela området har besåtts sommaren 1997. Den gamla Arkimedesskruven står kvar på sin ursprungliga plats, där bron över ån från Huseby slott ansluter.

Mål: Området i anslutning till inloppskanalen samt den nya vallen skall ha en välsluten grässvål och vara helt fri från sly, buskar eller träd. Erosionsskyddet är prioriterat. På den gamla vallen mot ån i norr får gärna finnas grupper av träd och buskar, men den visuella kontakten mellan Huseby och maden får inte brytas. Ekarna i nordöst hålls fria och solbelysta. Stig från parkeringen och Huseby via arkimedesskruven och till eklunden skall vara lättillgänglig.

Åtgärder: Slåtter eller fårbete, vid behov kompletterat med röjning. Kontinuerlig uppföljning av vallens

tillstånd, särskilt vad gäller eventuella erosionsskador eller sättningar.

Skötselområde 4 (3,2 ha)

Beskrivning: Området mellan den nya vallen och ån, vilket utgörs av dels den gamla vallen närmast ån och "diket" mellan den nya och gamla vallen, som bildades när man tog massor till den nya vallen. Området renhöjgs från träd och buskar 1995.

Mål: Häckningslokal för änder i anslutning till det öppna diket och för sångare och andra fågelarter som trivs i lövsnår utmed stränder.

Åtgärder: Bortröjning av uppväxande träd, men behåll buskskiktet.

Skötselområde 5 (20,3 ha)

Beskrivning: Området mellan det forna dräneringsdiket mitt i maden och den nya vallen mot ån. Utmed vallen öppet dike där man tog massor till vallbygget. På själva maden högstarrvegetation. I framför allt de södra delarna fanns tidigare mycket videbuskar.

Mål: Mestadels vattenfylld mad utan buskar och träd, men med stor produktion av föda för änder, doppingar, svanar och gäss. Några mindre partier med lågvuxna buskar i östra delen av området kan få finnas som häckningslokal och skydd för främst änder.

Åtgärder: Vid behov borttagande av buskar. Eventuellt bete av delar av området tillsammans med skötselområde 2a. Beroende på hur området utvecklas kan ytterligare åtgärder behövas för att förbättra produktionen av föda för fåglarna. Eventuellt kan åtgärder också behövas för att minska eller helst eliminera förekomst av fisk.

Skötselområde 6 (19,2 ha)

Beskrivning: Betesmark. I nordväst helt öppen fuktig till våt, tidvis vattenfylld restaurerad mad. I västra kanten går Holländarevägen. Södra delen av skötselområdet är kulturbete, som delvis kommer att påverkas av de högsta vattenstånden i maden. Utloppet ur maden och sydligaste delen av vallen ligger i detta skötselområde. Sydväst om utloppet finns nu en dunge med blandlövskog på en bitvis mycket grovblockig moränholme, där förr har legat ett torp. I sydöstra delen av området sträcker sig en låg rullstensås.

Delområde 6a (16,8 ha)

Beskrivning: Huvuddelen helt öppen betesmark som blir allt våtare ju längre norrut man kommer. Norr om kraftledningen, som kabelläggs våren 1998, har maden restaurerats under 1995-1997 genom omfattande huggningar och röjningar. Betesdjur släpptes på under 1997. Söder om ledningen brukas området som åker och betesvall. I östra delen en låg rullstensås med en del lövträd, glesare i norr och tätare i söder. I norra spetsen av åsen ansluter invallningen mot ån med såväl utlopp med regleringsutrustning för vattenståndet och ett nödutlopp. I åsen finns spår av två mindre husbehovstäcker.

Mål: Helt öppen välbetad naturbetesmark inom huvuddelen av området, men på rullstensåsen i sydöstligaste delen med karaktär av ädellövskog. I de våtare partierna i norr med ringa till måttlig tuvbildning som kan erbjuda varierande häckningsbiotoper för främst vadare, i söder utan tuvor. En del träd på rullstensåsen skall få utvecklas till gamla grova hagmarksträd med rik insektsfauna och lavflora.

Åtgärder: Bete med nötkreatur i tillräckligt antal under tillräckligt lång tid för att hålla området välhävdat. I de södra och östra delarna kan betet kompletteras med hästar eller får. Vid behov betesputsning och röjning. Successiv gallring ibland lövträden i sydöst, varvid ädellövträd, främst ek samt bärande träd gynnas.

Delområde 6b (2,4 ha)

Beskrivning: Bitvis mycket grovblockig, låg moränkulle med blandlövskog som är ca 50 år. Tidigare plats för ett torp. En hel del grov asp och en del död ved finns området. Dungen sparades vid de första restaureringsåtgärderna eftersom där finns naturvärden knutna till bl a död lövved och den vid den tidpunkten låg i utkanten av madområdet. I sydöst ansluter nu ytterligare hävdade våtmarker inom reservatsområdet (skötselområde 9). Genom dungen gick tidigare en kraftledning och i södra kanten av dungen ytterligare en.

Mål: Med hänsyn till läget prioriteras öppen hagmark, men i anslutning till den gamla torptomten i södra delen av dungen bibehålls några relativt lågvuxna vårdträd samt hasselbuskar.

Åtgärder: Avverkning av huvuddelen av träden och buskarna samt risrensning. Bete. Vid behov röjning och betesputsning. Kraftledningarna grävs ner under våren 1998.

Skötselområde 7 (4,9 ha)

Beskrivning: Vid infarten till parkeringen i den sydvästra delen av naturreservatet ligger en hög, bitvis mycket blockig, skogbeväxt moränkulle. På den högsta delen har förr Skatelövs Norregård legat. Tomten omges av en stenmur. Hela kullen har därefter skötts som skogsmark. I samband med restaureringen har tomten ställts i ordning till en naturlig och skyddad rastplats för besökare till maden. I östslutningen från denna har praktiskt taget alla träd och buskar tagits ner så att man har utblick över maden och ända upp till Huseby Bruk.

Från parkeringen i områdets sydöstra hörn leder den gamla Holländarevägen mot norr upp till ett nybyggt fågeltorn. Där fågeltornet nu ligger fanns ett mindre planterat ca 35-årigt granbestånd som avvecklades 1995. Holländarevägen fortsätter söderut i reservatets sydvästra gräns. I anslutningen till parkeringen finns en jätteek, den s k Gränseken eller Kärlekseken.

Efter avverkning av skogen på nästan hela kullen lämnades en fröträdställning av tall under vilken gran planterades. Frötallarna är numera avverkade, men en del äldre träd finns kvar framför allt i norra och västra delen av området. I den unga granplanteringen fanns ett mycket kraftigt lövuppslag med olika arter. Granen togs bort och en röjning genomfördes i hela området vintern 1997/98. En enklare stig leder från rastplatsen över kullen till fågeltornet.

Genom den västra delen av området går en större kraftledning.

Mål: Fågeltornet och rastplatsen på den gamla tomten kommer att bli det främsta besöksmålet i naturreservatet. Parkeringsplatsen och stigen dit skall fungera väl och de närmaste omgivningarna skall uppfattas som vackra och naturligt ansluta till maden. Rastplatsen med tillhörande utsiktsplats på kullen erbjuder besökare ett alternativ till fågeltornet. Gles lövskog med träd som tillåts bli gamla och grova eller på sikt betad lövhagmark bör återskapas. Därmed tillförs ytterligare en värdefull biotoptyp till reservatet med bl a andra fågelarter än de som återfinns på maden.

Åtgärder: Röjning och gallring i lövungskogen. Förekommande grövre träd frihuggs. Vid röjning och gallring gynnas i första hand ek och andra ädellövträd, men även asp och björk och bärande träd samt hassel. Helst bör betning påbörjas i området så snart som möjligt, till en början eventuellt med får. Rastplatsen på kullen underhålls med årlig röjning och eventuellt slätter. Området kring fågeltornet slås årligen eller vid behov. Kärlekseken hålls fri från konkurrerande vegetation. Området söder om vägen in till parkeringsplatsen slås eller betas.

Skötselområde 8 (1,0 ha)

Beskrivning: Holländarevägen och lövskogsdungar mellan denna och den helt öppna betesmarken.

Mål: Blandlövskogsmark med god genomsikt mot maden från Holländarevägen.

Åtgärder: Gallring och röjning i träd- och buskskikt varvid ädellövträd, asp och bärande träd samt hassel gynnas. Betas tillsammans med Skötselområde 6. Holländarevägen röjs fri från träd och buskar och hålls framkomlig för gående.

Skötselområde 9 (11,1 ha)

Beskrivning: Tidigare slåttermad, som därefter betats under en period, utefter ån och Skatelövsfjordens nordspets. Sedan många år har den legat helt oanvänd och är nu täckt av högvuxen starr, vass, tåg m m. I kanterna börjar den växa igen med främst sälj och viden. Mot ån finns en smal bård med grova alar.

Mål: Helt öppen mad med vegetation som gynnas av slätter eller bete. Den smala albården och en del videsnår lämnas, men de får inte breda ut sig.

Åtgärder: Borttagande av träd och buskar på maden. Årlig slätter med efterbete. Om det inte är möjligt bete med nötkreatur av lämplig ras och i tillräckligt antal under tillräckligt lång tid för att hålla maden som välhävdad naturbetesmark. Vid behov betesputsning och röjning.

Skötselområde 10 (1,4 ha)

Beskrivning: Skatelövsfjordens nordspets. Till stor del vassbevuxen.

Mål: Vattenområde med eller utan vassar, men om möjligt med en blå bård av vatten närmast land.

Åtgärder: Inga, men betesdjuren får gärna beta så långt ut de kan från angränsande skötselområden.

C. ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

Ett av syftena med naturreservatet är att främja allmänhetens möjligheter till friluftsliv, särskilt studier av fågellivet.

1. VÄGAR OCH STIGAR

En ny väg har byggts från allmänna vägen Huseby-Grimslöv till en parkeringsplats i sydvästra delen av reservatet. Från parkeringen leder en väl iordningställd stig på den gamla Holländarevägen i kanten av maden till ett fågeltorn. En stig har även anlagts till fågeltornet genom det som nu är skog, men håller på att restaureras till lövhagmark. Detta för att även ge möjlighet att ta sig till tornet utan att exponera sig för fåglarna.

Från Huseby herrgård och den stora parkeringen vid Huseby leder en stig förbi Arkimedesskruven ut till ekdungen i madens norra del, varifrån man har överblick över maden.

Under de tider då tillträdesförbud inte råder kan även vallen mot ån tjäna som strövstig. Från den södra parkeringen leder Holländarevägen i form av en stig söderut i den västra reservatsgränsen vidare mot Skatelövs prästgård och kyrka.

2. FÅGELTORN OCH UTKIKSPLATSER

Ett nybyggt fågeltorn finns i områdets sydvästra del.

Från kullen vid parkeringen har man också god utblick över maden. En liten utsiktsplats har anlagts i skydd av ett stenblock. Den gamla gårdstomten på kullen är en naturlig och vacker rastplats.

Huseby eklund i reservatets norra del är en naturlig utsiktsplats med god utblick över maden.

3. INFORMATION OCH SKYLTNING

Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

Den viktigaste informationsplatsen i reservatet är fågeltornet. Informationsskyltar skall även finnas vid parkeringsplatsen i söder och vid Arkimedesskruven och i ekdungen i norr. I anslutning till den stora parkeringen vid Huseby bruk informeras även om reservatet. I Naturum Kronoberg på Huseby finns en temautställning om Husebymaden. Även en folder över Husebymaden tas fram.

D. DOKUMENTATION AV RESERVATETS UTVECKLING

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange:

- skötselområde
- utförd åtgärd
- år och månad för utförandet.

Utvecklingen i reservatets alla delområden skall dokumenteras väl med avseende på förekomst av arter av särskilt fåglar och växter i maden och på naturbetesmarkerna. Särskilda program för detta bör upprättas.

E. ANSVAR OCH KOSTNADER FÖR SKÖTSELN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att de åtgärder vidtas som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och för att erforderliga anordningar för allmänheten finns samt för utmärkning av gränser och områden med tillträdesförbud.

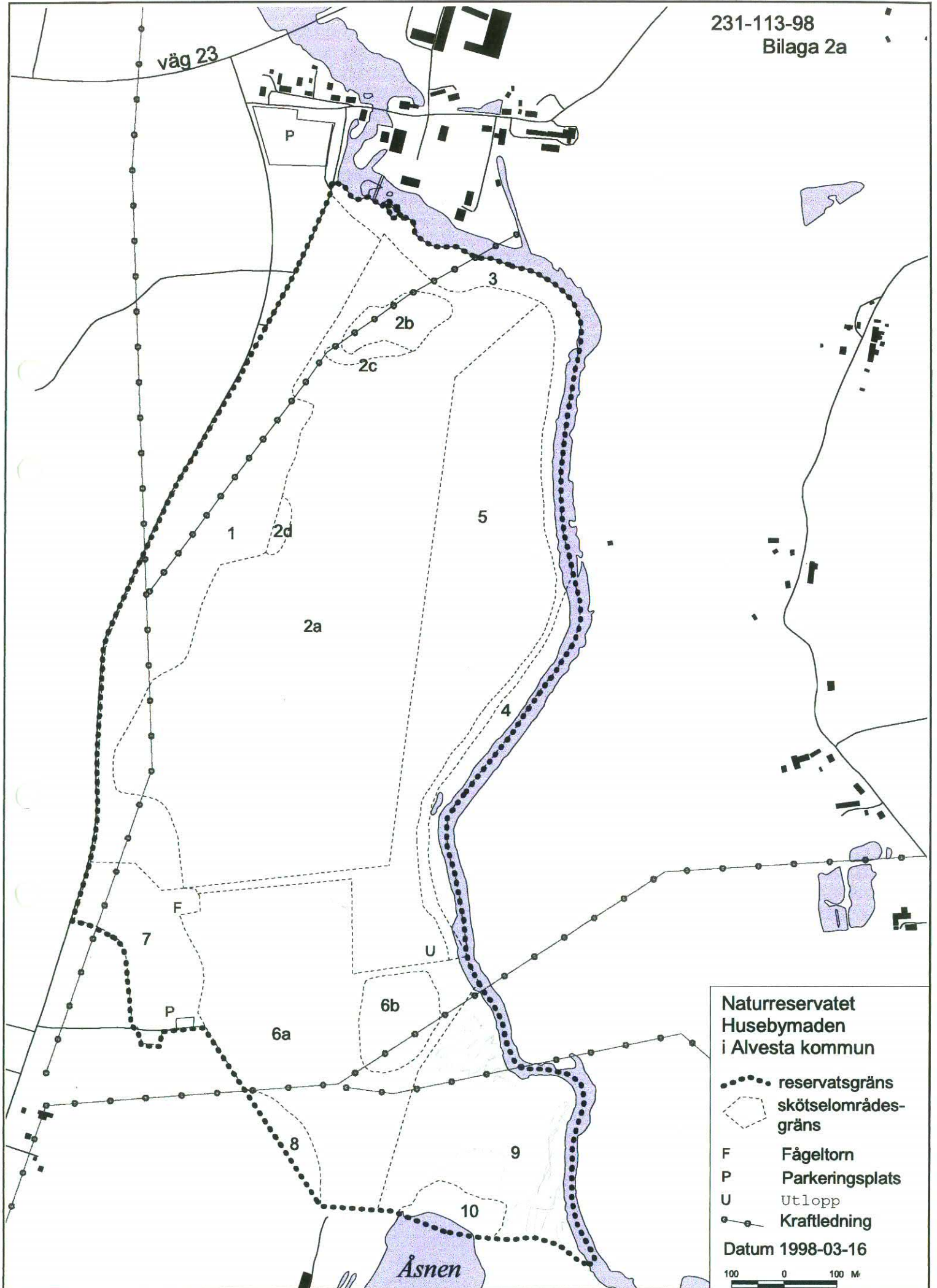
Samarbete skall äga rum med i första hand Huseby Bruk Intresseförening men även andra intressenter om bl a anläggning och drift av anordningar för allmänheten.

Ett skötselråd för Husebymaden med representanter för de organisationer och myndigheter som ingick i projektgruppen för Husebymadens restaurering skall bildas. Skötselrådet skall sammankallas minst en gång per år. Länsstyrelsen skall vara sammankallande i rådet.

Bilagor

2a. Karta

2b. Diagram

**Naturreseptat
Husebymaden
i Alvesta kommun**

- reservatsgräns
- skötselområdesgräns
- F Fågeltorn
- P Parkeringsplats
- U Utlopp
- Kraftledning

Datum 1998-03-16

100 0 100 M